

ХРИСТИАНСКИ СВѢТЪ

МѢСЕЧНО РЕЛИГИОЗНО СПИСАНИЕ

ГОД. XVII

ОКТОБРИ. 1908 Г.



Духовно Водителство.

Нека почнемъ съ разгледване евангелието отъ Марка гл. 10; 35 — 45. Недѣйствително глуми този пасажъ, слѣдъ като хвърлите бѣгълъ погледъ на него само за туй, че е добръ извѣстенъ; ала прочетете го внимателно веднѣжъ и дваждъ. Можемъ да се съмнѣваме, дали ни е тъй добръ познатъ, както си мислимъ, ако и да сме го прочитали много пѣти и можемъ да го кажемъ изуежъ. Ние ще трѣбва да се считаме между облагодѣтелствуванитѣ и че сме отишли по-далечъ отъ мнозина други, ако сме схващали напълно значението му. защото съвършено разбирано не притѣжава никой другъ освѣтъ Самъ Учителитъ.

Това е хартата, програмата и свидетелството за духовно водителство. Иоанъ и Яковъ искали да бждатъ водители подъ Христа, близу до Него, и майка имъ подкрѣпила искането имъ. Тѣ имали неясно понятие отъосно какви щѣли да бждатъ идешитѣ царство и слава, ала тѣ искали първи мѣста на почестъ и властъ. Другитѣ ученици негодували противъ такава неприлична просба, ала по всѣка вѣроятность и тѣ имали подобни ламтежи, и имъ станало мѣчно отъ грубия начинъ, по който двамата братия се тикнали на прѣдъ, безъ да мислятъ за своитѣ другари. Христосъ не смѣрува това жела-

ние за водителство, гледано само по себе ся, ако и да смѣрува неѣжеството, користолюбieto, свѣтското мѣдров ние, изявени въ формата и духа на молбата.

Андерсонъ, ректорътъ на Рачестерския Унивѣрситетъ, казалъ еднѣжъ день на своитѣ студенти: „Млади господа, вие не можете да приведете други при Христа, ако не сте сами лично запознати съ Него“. Това засѣга сжщността на въпроса. Лично познание съ Христа е върховното окачествение за духовно водителство, и привеждане други въ такова познание е върховната му цѣль. Приемане Христовото кръщение и пиене Неговата чаша значи влизане въ вжтрѣшно съобщение съ Него. Физически страдания по само себе ся не принасятъ полза. Нѣма заслуга въ постъ и какви да било тѣлесни измжчвания. Много хора сж прѣтърпѣвали въ еднѣжъ смисълъ много по-голъма физическа мъжа отколкото Христосъ прѣтърпѣлъ, ала тѣ нищо не сж знаели за Христовата духовна тѣга и нищо за радостта на Неговото съобщение съ Бога. Духовното водителство трѣба да е родено не отъ тѣлесна, ала отъ душевна мъжа, отъ видѣние за грѣха, прѣстжжността му. прощението му, и за блаженството и възстановлението на мира, който надминава всѣко разумѣние.

Служението е законътъ и животътъ на водителството. Ала християнско служение не е по необходимост изпълнение на длъжности, що единъ слуга изпълнява къмъ господаря си. Дѣйствително. Христосъ, въ единъ случай умълъ позѣтъ на Своитѣ ученици, и това било притча въ дѣйствието, чѣто значение никога не може да прѣмине. Веднѣжъ въ годината и австрийскиятъ императоръ събра дванадесетъ бѣдни старци, омива имъ нозѣтъ и ги изираша у дома имъ съ фѣйтони и съ пѣлни съ провѣзни кошници. Повѣкога и ражскиятъ Папа върши нѣщо подобно. Таква актове сѣ показани, позорищни карикатури и дискредитиратъ Христовото служителство. Христосъ прѣдаде Себе Си, всякото Си битие, цѣлия Си животъ за изкупуването на човѣцѣтъ. Когато ние прѣладемъ себе си на Бога и човѣчеството, то формиътъ и служебнитѣ актове ще се погрижатъ за себе си. Тѣ ще бѣдатъ самопроизволни, инстинктивни, неизбѣжни. Ние не ще мислемъ за водителство; ние дѣйствително ще водимъ, безъ да знаемъ и ще се намираме въ самата плодovitостъ и радостъ на своето служителство.

Може би че най-хубавата човѣшка изложба на истинско духовно водителство и служба е оная на майката християнка, и ние всинца можемъ да вземемъ поука отъ нея. Тя е царица между своитѣ дѣца и ги управлява съ върховенството на любовта. Никой не избѣгва нейното владичество, и мѣка би го счелъ онзи, който би го избѣгналъ. Тя ги поучава съ собствения си сладостенъ примѣръ—да ѝ услужватъ, и да си услужватъ едни на други и на всички около имъ съ служение, което не се чувствува да е служение, и което като че ли е прилѣпчиво. Може да е лесно да даваме пари, ако ги имаме; може да е лесно да показваме благоволение и да вършимъ учтиви и милостиви дѣла, ала да направимъ атмосферата и настроението и навикътъ на вътрѣшното ни живѣне духътъ на Хри-

стусодобно служение—това е самиятъ вѣнецъ и завѣршитѣкъ на характера.

Защо сме черковни членове?

Ние сме призвани. Н е сме събрани. Ние сме проводени. Христосъ е Глава на църквата. Той ни зове при Себе Си. Църквата е Неговото тѣло. Ние сме събрани въ работно единение, направлявано къмъ великитѣ цѣли, що Господъ нашъ има прѣдъ видъ. Ние сме Негови сзидѣтели, и чрѣзъ насъ Той бива възвѣстяванъ на онѣзи, които иска да призове. Тукъ има доволно честъ, доволно работа, доволно радостъ за всички черковни членове, ако само имаме въображението да схванемъ своя случай и вѣра да слѣдваме своята работа. Нека почетемъ Христа съ достатъчна почетъ и ще величаемъ и дѣлото, на което сме призвани.

Сърѣдоточете, за минута, мисльта си върху разнообразиятъ дарби, които Христосъ е събралъ за Своята цѣль. Ни единъ отъ насъ не би посмѣялъ да помисли за себе си като единякото достатъчно орждие за Христовото дѣло. Ала значило би недостойно да мислимъ за Христа, ако не мислимъ за себе си като добръ избрани орждия за своята индивидуална работи и за своя случай. Въ нѣкоя отъ нашитѣ прѣпълнени съ хора улици лежи четвъртато желѣзце съ пробита прѣзъ него дупка. За чукъ не струва, а за наковалня никакъ. Никой не би го пожелалъ за лично украшение, защото не е хубаво. При все това твърдѣ е вѣроятнo, че хубаво устроената машина на нѣкоя моторна кола се е сирѣла слѣдъ като това малко желѣзце паднало отъ мѣстото си. То е единъ отъ по-проститѣ удове, ала безъ него колелото не държи, и колата трѣба да спре. Когато сме посрамени отъ мисльта на своята незначителностъ, добръ е да отвърнемъ погледа си отъ безумието на самоукорението къмъ величието на цѣлия планъ Христовъ, въ

койго е наша честъ да имаме и ние малък дѣлъ.

Има работа въ църквата за всички. Задачата е да намѣримъ работата си и да я вършимъ съ всякото си сърце; защото Христосъ е направилъ намирането на нашата работа важна частъ отъ нашето възпитание. Църквата не е заплетена машина; тя е живъ организъмъ, на който трѣба да дадемъ частъ отъ своя животъ. Никой не е вѣкога търселъ своята работа безъ да я намѣри. Началата, обаче, на тази работа сж малки, и който дохожда да търси вели и нѣща, е въ опасностъ да ги не види. Ако си начинателъ, тогазъ, при търсене на истинското си мѣсто и истинската си работа, главната за тебе дума е тази: Не прѣзирай малки нѣща! Дълги друмища захващатъ при малки порти и отъ малки сѣмена израстватъ голѣми жетви. Само ходи радостно — само сѣй внимателно, и Христосъ ще се грижи за всичко, що прѣдприемашъ.

И тъй, възможно е, да мислимъ за черковно членство по отношение къмъ наши съученици, къмъ незасѣгнатия и неубѣдения свѣтъ вънъ отъ църквата и отъ сами насъ. Този, който е черковенъ членъ само за да приема, името му може да фигурира на черковния регистръ, ала той не може да има коренътъ на работата въ сърцето си. Има черковни членове, които сж такива поради слѣпа традиция, специално положение, или поради нѣщо, което изглежда като застрахованіе противъ вѣчна загуба. Ала това значи да захващаме откъмъ кривата страна. Това лишава черковното членство отъ всички хероични елементи. То прѣстава да е работа за Христа и става частна спекулация за користна цѣль. Не тъй сж си прѣдставяли великитѣ и щастливи християни своето отношение къмъ Христа и Неговитѣ послѣдователи. За тѣхъ това отношение е било лична прѣдавностъ, издигащъ се ентусиазъмъ, радостъ тъй дълбока, честъ тъй безпримѣрна, че ни-

каква опитностъ отъ болка или скърбъ не би могла да я помрачи или развали.

Пътятъ на светостѣта.

Апостолъ Павелъ е поставилъ мѣрилото на християнството тъй високо, че трѣба да е накаралъ дори и най смѣлитѣ да се колебають да ли да го приематъ за практично. „Търсете горнѣто, дѣто Христосъ сѣдна отдѣсно на Бога“. Простирайте се къмъ най възвишеното; търсете другарство съ Самия Богъ. Това Апостолъ Павелъ сериозно е поддържалъ, и той не е мислилъ, че е ималъ човѣкъ време да се спре и да се хвали, догдѣто не стигне на опрѣдѣлената цѣль. Несъмнено имало е и тогазъ, както и сега, лекомисленни хора, които не само сж били готови весело да се опитватъ въ такиванѣща, но които, слѣдъ едно старание, което за самитѣ тѣхъ е дало малъкъ резултатъ, а за други не е дало нищо, сѣ пакъ сж били готови да възвѣстятъ своята побѣда, да се хвалятъ съ своето Христуподобие, и да изкажатъ за себе си окончателното „Добрѣ си сторилъ!“ съ такава увѣреностъ, като че Богъ имъ е далъ правото да сждятъ себе си. На такива хора нѣма какво да се каже, ала на опѣзи, които сж сериозни въ своето желание да ходятъ въ пътя на светостѣта Павелъ е прѣвъзходенъ водачъ. Неговитѣ наставления къмъ опѣзи, които сж „свѣтвърснали съ Христа“ прѣдставятъ страненъ контрастъ съ нашитѣ прѣдстави. Какви сж неговитѣ наставления? „Жеви, покорявайте се на мъжетѣ си; мъже, любете женитѣ си; слуги, покорявайте се на господаритѣ си“. Той не е забравилъ прѣдмета си и не се е отвлѣкълъ въ общо разисква-

ние на социални отношения; той казва, че който е билъ вѣренъ въ това що се касае до този животъ, нему само ще се повѣри вѣчното. Не може човѣкъ да бѣде лошъ мжжъ (съпругъ) и сѣщеврѣменно и добъръ християнинъ. Този животъ, съ работата и длъжноститѣ му, е единичниятъ пътъ къмъ небето, що знаемъ.

Никой не може само съ молитва да стане праведенъ, защото прав

дата подразбира нѣщо по вече отъ молитва, или дори дадена въ отговоръ на молитва божествена благодать. Божията благодать става наша правда само до колкото я употребяваме въ Неговото служение, и най първото служение, що Той изисква отъ всѣки човѣкъ е това, въѣно да изпълнява длъжноститѣ, що му донася животътъ.

ЗА СЕМЕЙСТВОТО.

„Ако бѣше жива майка“

Отъ всичко казано за хвала на покойния Кливланда, бившъ прѣдсѣдателъ на Съединенитѣ Щати, нищо не е по характерно отъ слѣдното писмо до брата му, писано въ навечерието на избирането му губернаторъ на щата Нью-Йоркъ:

„Токо що гласувахъ, и сега стоя самъ въ писалището си. Ако бѣше жива майка щѣхъ да ѝ пиша; и чувствувамъ, като че е врѣме да пиша нѣкому, който ще повѣрва това, що пиша. Отъ нѣколко врѣме азъ съмъ се намиралъ въ атмосферата на положителенъ успѣхъ, тъй че съмъ билъ увѣренъ, че ще получа високата служба, на която съмъ билъ поставенъ кандидатъ. Много съмъ се трудилъ прѣдъ видъ на този фактъ прилично да прѣцѣня отговорноститѣ, които ще почиватъ върху ми; и тѣ малко — твърдѣ малко се цѣнятъ. Ала мисълта, що ме е смущавала е тази: Мога ли да изпълня длъжноститѣ си и то по такъвъ начинъ, щото

да принесе полза на жигелитѣ на Нью Йоркския щатъ? Зная, че има добъръ случай за това, и зная, че съмъ искренъ и честенъ въ желанието си да сполуча; ала въпросътъ е: зная ли доволно за да извърша това, що желая.

„Ще ви кажа, прѣди всичко политиката, що възнамѣрявамъ да усвоя — да считамъ, че има ангажиментъ между народа и мене, въ който ангажиментъ обязаността отъ моя страна е да изпълня опрѣдѣленитѣ менъ длъжности за въ полза и интереса на моитѣ господари. Не ще имамъ въ главата си мисль за прѣизбиране или за нѣкаква по висока служба, но ще бѣда много благодаренъ и честитъ, ако изслужи единъ срокъ като губернаторъ на този народъ. Знаешъ ли, че ако бѣше жива майка, щѣхъ да се чувствувамъ много по безопасенъ? Всѣкога съмъ мислилъ, че нейнитѣ молитви сж много помагали за моитѣ успѣхи. Ще очакъ-

вамъ да ми помагашъ и ти по този начинъ“.

Неговото име ще е на челата имъ.

Малкото лице на Анка изглеждаше замислено, като тя се наведе надъ книгата, що четеше.

„Какъ ще го напише, тате?“ внезапно попита тя.

„Напише що?“ попита баща ѝ, като си издигна главата отъ книгата.

Анка стана отъ низкото столче, дѣто сѣдеше съ книгата си, и отиде при баща си.

„Виждъ, що казва“, рече тя, като сложи книгата на колѣнѣтъ му, и като посочи на мѣстото, тя прочете: „И Неговото име ще е на челата имъ“. „Това е изъ Библията“, прибави тя, и знаей, че това значи Богъ поради главното Н. Какъ ще го напише Богъ, тате?“

Баща ѝ си сложи книгата и я зе на колѣното си. „Богъ нѣма никакъ да го пише“, каза той.

„Нѣма да го пише!“ извика Анка съ удивление. „Тогазъ какъ ще бѣде то тамъ?“

„Нѣкои нѣща се пишатъ сами“, каза баща ѝ

Анка изгледа като че не разбира.

„Когато гледашъ на сребристата коса на дѣда си“, почна баща ѝ, „какво виждашъ писано тамъ? Това, че е много старъ човѣкъ; не ли?“ продължи той, като Анка се двоумеше. „Кой го писа тамъ?“

„То самó се написа“, каза Анка.

Бащата си поклати главага.

„Тѣй“, каза той. „Сега, като погледна въ устата ти, какво виждамъ писано тамъ? Ето що виждамъ: „Туй малко момиче не е вече бебе, защото сж ѝ израсли всичкитѣ зѣби, и може да яде кори.“ Това се е пи-

шало, откакъ ти поникна първиятъ зѣбъ“.

Анка се засмѣ.

„Какво смѣшно писане! каза тя.

„Когато малки момичета сж сърдити и непокорни“, продължи пакъ баща ѝ „гдѣ се пише това? Погледни въ огледалото, когато се разсърдишъ и ще видишъ“.

„Зная“, каза Анка. „По лицата имъ, не е ли?“

„Ами ако сж добри?“

„Пакъ по лицата имъ. Това ли е значението на текста?“

„Това е значението“, каза бащата. „Защото, ако продължаваме да сме лоши прѣзъ всичкия си животъ, това се написва по лицата ви тѣй, че нищо не може да го заличи. Ала ако сме добри, ангелитѣ ще четатъ на лицата, че сме Божии. За туй и ти трѣба да се стараетъ изъ день въ день тѣй да живѣешъ, че това да се записва на лицето ти“.

Д-ръ Х. А. Джонстонъ.

Научна Вѣра

1.

Научниятъ Методъ.

(Продължение отъ брой 9).

Има и други учени мъже, които сж сторили сжщото нѣщо. До когато тѣ тѣй игнориратъ нѣкои факти, тѣ очевидно не сж способни да изказватъ мнѣние относно прѣнебрѣгнатитѣ прѣдмети.

Има хора, които желаятъ да ги считатъ хора съ широки възгледи. Понѣкога тѣзи хора заявяватъ, че не могатъ да вѣрватъ това, що други вѣрватъ. За примѣръ, тѣ казватъ, какво не могатъ да вѣрватъ учението, че Богъ е любовъ, поради фактитѣ на грѣхъ и стра-

дание въ свѣта. Сега, когато нѣкои човѣци приематъ това учение, и иматъ такава философия на живота, която включава всичкитѣ тѣзи разни елементи въ проблемата, и заявяватъ, че могатъ да видятъ да свѣти видѣлина тамъ, дѣто за други е тъмно, очевидно едничкото нѣщо, що има да се каже е, какво тѣзи мѣже иматъ по-широкъ възгледъ отколкото онѣзи, които казватъ, че не могатъ да приематъ сжщото. Този, чийто изгледъ обгръща всичкитѣ факти, безъ да избѣгва нѣщо, и пакъ вижда канара, на която да стои съ ясна, силна надежда за хората, е по възможности човѣкъ съ най-широки възгледи. Ала онѣзи, които игнориратъ цялата редица духовни факти, или каква да е частъ отъ тѣхъ, по необходимостъ биватъ притиснати въ такъвъ тѣсенъ възгледъ за проблема на човѣшкия животъ, че разрѣшението ѝ става безнадежно. Тѣ нѣматъ свѣтило по пътя на прогреса. Тѣ могатъ да ни говорятъ за това, що сж учили, а не за това, що сж прѣнебрѣгнали.

Има единъ сборъ факти, грамадни, съдобносни факти, които се издигатъ до точката на най-висока важностъ въ човѣшкия животъ. Тѣ сж фактитѣ, що боравятъ съ образуването на характеръ. Ако има надежда за хората, ако има нѣдѣ действителностъ, тогазъ най-важнитѣ факти на свѣта сж онѣзи, които се отнасятъ до характера. Всѣка друга редица факти възприема относителна важностъ прѣдъ видъ отношението си къмъ силитѣ, що се откриватъ въ образуването на характеръ. За това безспорно е, че хората сж длѣжни да изучаватъ тѣзи факти съ най-усърденъ духъ, съ най-голяма вѣрностъ къмъ научния методъ, използувайки всѣки прѣцѣнимъ фактъ,

въпрѣки мѣчвотиитѣ и тайнитѣ му. Всѣки любителъ на истината желае да има свѣтлина върху всѣки прѣдметъ. Всѣки фактъ, що ни дава повече свѣтлина, вникналъ е въ неизвѣстното и е тикналъ назадъ тайната.

Научниятъ методъ отправя специфично искане къмъ ученика, който се надѣе да завладѣе нѣкой отдѣлъ на живота. Той иска ученикътъ да отиде при най-великия специалистъ въ отдѣла, що той изучава. Той трѣба да изучи нахождящитѣ се въ онзи отдѣлъ факти подъ ръководството на този специалистъ, като най-висшъ авторитетъ по прѣдмета, и като учителъ, чиито наставления трѣба вѣрно да се слѣдватъ въ всѣко издирване и всѣки опитъ. Разумността на това искане всѣки приема. Нека приложимъ това искане на човѣка, който иска да се усъвършенствува въ областта на характера. Защото фактъ отъ върховна важностъ е, че хора отъ всѣка вѣра, въ всѣка земя сж съгласни въ това, какво Исусъ Христосъ е най-великиятъ специалистъ по характеръ, що свѣтътъ е нѣкога познавалъ. По всеобщо съгласие Неговиятъ характеръ е всесвѣтскиятъ идеалъ, безподобенъ и сияещъ прѣзъ годинитѣ съ непоумрачена слава.

Нека погледнемъ въ лице пълната сила на този фактъ. Нека бждемъ истинно научни прѣдъ видъ на искането, що науката отправя къмъ всѣкого, който изповѣдва да желае характеръ подобенъ на Христовия. Не може да се избѣгне логиката въ нашата мисль. Всѣки такъвъ човѣкъ трѣба да отиде при Исуса Христа като най-висшъ авторитетъ по прѣдмета за свѣтлина и ръководство. Щомъ той откаже да отиде при Христа, той изявява своята липса на искреностъ относно

дѣйствителното желание на своето сърце за характеръ. Ако трѣба нѣкога да се настоява да разберат хората необходимостта да бждат истинно научни въ чѣстно търсене свѣтлина по пътя на прогреса, то трѣба да се настоява да правятъ тѣ това въ този въпросъ. При Христа тѣ трѣба да отидатъ за да придобиятъ характеръ подобенъ на Неговия, който характеръ всичкиятъ свѣтъ твърди да е най хубавиятъ. Не сж компетентни хората да казватъ, какъ могатъ или не могатъ да върватъ за Христа, прѣди да отидатъ при Него като тѣхенъ учителъ. Тѣ трѣба да сж готови да почнатъ изучаването на характера въ Христовата школа. Какво ще могатъ да върватъ, ще се укаже по-послѣ.

Легналъ въ основата на относящитъ се до образуване на характера факти се намира и цѣлиятъ разрѣдъ опитности свързани съ областта на религията. Науката справедливо изисква да се наблѣга специално на опитността, и нигдѣ не е опитността тъй дѣйствителна и жизнена отколкото въ сферата на религиозния животъ. Никога по-прѣди не е имало толкова много факти, които настоятелно да изискватъ честно разглеждане отъ страна на усърдни хора, колкото има сега. Тѣзи сж именно фактитъ, що оправдаватъ направенитъ въ началото на тази глава твърдения. Свѣтътъ никога не е виждалъ такава дѣятелностъ въ името на религията каквато вижда днесъ. И достойно за забѣлѣзване е, че голѣмото мнозинство отъ водителитъ на всѣсвѣтския животъ, въ виспитѣ учебни заведения на ръководящитъ нации, въ редоветъ на държавници, въ числото на онѣзи, които посветаватъ врѣме и пари за подигане на човѣчеството, сж явни послѣдова-

тели Исусъ Христови. За това игнорирането животътъ и учението Христово е тъй ненаучно, че не може по никой начинъ да бжде оправдано.

Ала научниятъ методъ отива по-дълбоко. Този, който честно изучава характера, не може да бжде въренъ на най-добритъ си човѣшки чѣрти, освѣнъ ако е ясно неговото намѣрение да добие характера, що Христосъ е открилъ на хората. За това по естеството на нѣщата този прѣдметъ не може да бжде теоретично изучаванъ. Както би било невъзможно единъ ученикъ по музика да узнае дѣйствителноститъ на музиката, освѣнъ ако учи съ цѣлъ да възпроизведе самия продуктъ на живота на учителя, тъй очевидно невъзможно е да узнае човѣкъ кристализиращитъ се въ характера дѣйствителности на религията, освѣнъ до колкото ученикъ е рѣшенъ съ всевъзможна енергия и концентрация, да узнае самия характеръ Христовъ, като резултатъ на своето старание. Защото очевидно едничкото окончателно доказателство за истината въ тази областъ е самиятъ дѣйствителенъ животъ. Отъ тукъ имаме и онова пояснително твърдение за Христа: „Въ Него бѣ животъ, и животътъ бѣ видѣливната на свѣта“. (Иоан. 1;4). Който си въобразява, че може да дойде при Христа за да удовлетвори интелектуалното си любопитство за тайни, трѣба изведнѣжъ да разбере безполезността на своитѣ старания. Всичката морална обязаностъ, що вдъхновява истинно научния духъ въ всѣка областъ на издирване, става двойно интензивна въ побудителната си сила върху човѣка, който иска да бжде истиненъ въ областта на самия мораленъ животъ.

Тъй като опитността е научната база на разумно убѣждение, то и хората трѣба да влѣзатъ въ лабораторията на характера и да изпитатъ притезанията и обѣщанията Христови. Нека добръ се забѣлѣжи, че тѣзи притезания Христови могатъ да бъдатъ проверени, и че хиляди, които сж ги проверили, еднородно заявяватъ, че сж истинни, и че слѣдователно доказано е, че Христосъ е достоверенъ. Когато професоръ Рентгенъ извѣстилъ на свѣта своето откритие за X лъчи, много хора, които дѣйствително желали да притежаватъ силата, що откривателътъ му придавалъ, рѣшили да узнаятъ истината за това. Тѣ внимателно изпълнили всѣка подробностъ отъ наставлението, що давалъ професоръ Рентгенъ, отишли въ лабораторията и произвели самото нѣщо. Хиляди никога не сж правили опитъ въ това; ала прѣдъ свидетѣлството на всѣки човѣкъ, който дѣйствително е изпиталъ притезанието свѣтътъ би усмѣлъ тогава, който би изказалъ съмнѣнието си относно факта. Хората би му казали: „Иди въ лабораторията, направи точно това, що е казвалъ учителтъ, и ще узнаешъ, че е истина“. Това е тъкмо научниятъ отговоръ на човѣка, който изказва съмнѣние относно притезанието на Исуса Христа. Честниятъ човѣкъ не може да избѣгне валидността му и убѣдителната му сила.

Още по-дълбоко ни води истината по линията на научния методъ. Нѣкои хора сж прибързано отхвърлили твърдението какво дълбокиятъ дѣйствителности въ духовната опитностъ само духовно се изпитватъ. Тѣ отблъсватъ твърдението на апостола Павла, какво естествениятъ човѣкъ не побира това, що е отъ Божия Духъ; защото за него е безумие, и не може да го разумѣе;

понеже то духовно се изпитва“. (I Кор. 2; 14). Ала Павловото твърдение е строго научно, и се потвърждава въ всѣка областъ на опитността. Колко фамилиарно е изрѣчението, що описва великия адвокатъ, който Той има остъръ адвокатски умъ, можъ да схване закона въ трудни задачи, дѣто други немогатъ да го разбератъ. Или колко естествено е твърдението относно нѣкой майсторъ по музиката, че той има чувсенъ взоръ и тълкувание. Въ таквъ човѣкъ близкиятъ хармонии трогатъ самитѣ глбини на чувствителната му душа, когато за този, който нѣма музикално ухо, тѣзи хармонии би били *диссонанси*. За него всичко това би било безумие. Единъ великъ финансистъ може да схване рѣшението на една гигантска проблема и успѣшно да прокара едно велико финансово прѣдприятие, когато другъ, лишенъ отъ финансова дарба, би счелъ дѣлото съвършено невъзможно. Значи, Павелъ просто е прилагалъ всеобщиятъ принципъ на една сфера на живота, дѣто повечето хора не сж били такива специалисти като Павла. Логиката на прѣдложението е просто неизбежна. Единичниятъ начинъ за неспособния и неопитния ученикъ по правото, по музика, или по финанси да научи това, що той сега не знае и не може да прѣцѣни, е да почне да учи при позѣтъ на майстори по тѣзи сфери на знание и животъ.

Слѣдователно и Исусъ Христосъ поддържа строго научно настроение прѣдъ хората, като дава Своята покана съ думитѣ: „Дойдете при Мене и научете се отъ Мене“. (Мат. 11; 28, 29). Той ни най малко не разчита на лековѣрието на хората, ала ги кани да Го изпитатъ, като казва: „отъ плодовѣтъ имъ ще ги познайте“. (Мат. 7; 16). Този, който никога не е идвалъ при Исуса Христа за

да Го изпита напълно, е тѣй некомпетентенъ да изказва мнѣние за Него, както е и невѣжиятъ по правото, музиката или финанситѣ неспособенъ да изказва мнѣние относно майсторитѣ въ тѣзи сф-ри. При все това мнозина сж тѣй венаучни и несправедливи, когато се наематъ да изказватъ мнѣние относно духовни дѣйствителности, ако и да признаватъ, че некога не сж се честно опитвали да се учатъ при Христа по признатата Нему специалностъ. Нека науката бжде доволно справедлива и осжди всички такива като явно ненаучни и слѣдователно недостойни за довѣрие по този въпросъ.

Що необходимостъ слѣдва, какво единичитѣ по религиозния животъ водители, които заслужаватъ довѣрието на интелигентни хора, сж онѣзи, които усърдно и споредъ силитѣ си сж се старали да разумѣятъ истината, както е въ Исуса Христа. До колкото тази истина се намира другаде въ свѣта, мѣстото ѝ е сигурно; ала нѣма нужда да се губи врѣме въ търсене свѣтлина отъ други, освѣнъ ако тѣ сочатъ на Него, защото е признато, че Той занимава най-високото мѣсто отъ всички специалисти по характеръ. За това, когато професоръ Тиндалъ, който примѣрно е изучавалъ физическитѣ науки, и е призналъ, че е прѣнебрегвалъ духовнитѣ дѣйствителности, се осмѣлява да прѣдлага на изпитъ *молитвата*, той върши най-пенаучното по възможности нѣщо, и мислящиятъ свѣтъ трѣба да признае свършената му некомпетентностъ да борава съ този прѣдметъ. Обаче, когато единъ съврѣменикъ на професора Тиндалъ, г-нъ Д. Л. Муди, обнародва единъ опитъ по *поощаващата молитва*, мислящиятъ свѣтъ, знаейки дългата му опитностъ по молитвения животъ, трѣба почти-

телно да изслуша автора, защото ако този отзивъ е наученъ, ще каже, че той има право да бжде изслушанъ. Професоръ Тиндалъ би могълъ да каже на г-на Муди много чудни нѣща по биологията; ала тѣй навѣрно би могълъ да каже и г-нъ Муди на професора Тиндалъ нѣкои факти тъкмо тѣй бѣлѣжити за молитвата. Има професори, които сж способни да учатъ своитѣ студенти по извѣстна специалностъ, въ която тѣ иматъ дѣйствителна опитностъ, които, обаче, не сж компетентни да разискватъ дѣйствителноститѣ на християнския животъ.

И тѣй фактътъ си остава, че много хора не сж склонни да гледатъ въ лице истината, която борава съ живота и характера. Тѣ нѣматъ смѣлостта да поддържатъ своето убѣждение по въпроса за слѣждане Исуса Христа. Врѣме е да се обясни добръ, че всички такива мъже не сж научни, не сж честни, не заслужаватъ самоуважение. Строго ли изглежда това твърдение? То не е несправедливо строго, защото е истина. Ако постѣпката на такива хора е умишлено ненаучна, то тя не е чества, и за това не може да е достойна за уважение. Нека насърдаваме всѣки човѣкъ, който наблѣга за честно изслѣждане безъ резерва. Ала това изслѣждане нека търси оная цѣль, която само може да го оправдае, именно истината, що поощрява добъръ характеръ. Когато се спиратъ хората по долу отъ тази цѣль, тѣ показватъ сжщинска неискреностъ въ намѣрението си. Истината реализира своята цѣль само, когато се одѣлствори въ дѣйствителния животъ.

Който и ималъ работа съ университетски студенти, знае, че мнозина отъ тѣхъ сж неуставени въ своето настроение къмъ истината поради слѣдвания отъ тѣхнитѣ профе-

сори методъ за наставление. Тѣзи мжже притезаватъ да сж научни и при все това често пжти тѣ прѣдставятъ прѣдположения за факта игнорирайки други съображения кло-нещи да уравнивѣсятъ и закрепятъ чувствителнитѣ умове на студентитѣ. Слѣдствието е, че нѣкои уни-верситети сж разорителни въ цѣлия ефектъ на прѣподаваната въ тѣхъ наука, защото прѣдставятъ гледища въ тѣснитѣ линии на разни спе-циалности безъ да даватъ и права та пропорция истина, или да гле-датъ да укрѣпятъ испитователя срѣщу неуравновѣсено и извѣржено учение. Такива професори твърдятъ, че били поставени да четатъ лек-ции по своята специалностъ, ала цѣлиятъ ефектъ на тази система е недостоенъ за виспитѣ учебни за-вѣдения, чиято цѣль е да съзидатъ истинско мжжество съ закрѣ-ленъ характеръ. За прѣдпазване студенти отъ този вреденъ методъ необходимо е да се прѣдупрѣжда-ватъ да не забравятъ, че има при-лично уравнивѣсяване на истината, и ако не имъ го даватъ тѣхнитѣ учители, има мѣсто, дѣто то може да се намѣри. Знаейки, както трѣба да знаятъ, върховната важностъ на характера, нека намѣрятъ въ Хри-ста, най великиятъ специалистъ въ областта на най истинскитѣ дѣй-ствителности, истината, която уравни-вѣсява всичкиятъ животъ, исти-ната, която прави хората свободни.

Отъ всички горѣизложени съоб-ражения, трѣба да дойдемъ до за-ключение, че този, който е честенъ послѣдователъ Исусъ Христовъ, и има върховно желание да притѣжа-ва Христуподобенъ характеръ, е най-наученъ човѣкъ. Защото той се старае да изучава и истината и живота отъ най-великия учителъ, съ което учение той ще расте въ ду-ховно изпитване дълбокитѣ дѣйст-

вителности на духовния животъ, които дѣйствителности ще му да-датъ възможностъ да се запознае съ Христа тъй както Аристотель е познавалъ Платона, както Коплеръ е познавалъ Коперника, както Грей е познавалъ Ливей както Рафаель е познавалъ Микеланджело, както Бетховенъ е познавалъ Баха, както Павелъ и Лутеръ и Ливингстонъ сж познавали Христа. Това значи да се води изследването въ най-дълбокитѣ способности на човѣщи-ката душа по линията на най-ви-сокиятѣ аспирации на човѣшкия духъ, и отъ тамъ въ живота, дѣто от-ношенията съ хората зоватъ къмъ усилие и рѣстене. Това е най-реал-ната и най-цѣнната опитностъ, що може да има човѣкъ. Тя е достойна за най истинното му старание, за най неуклонната му вѣрностъ къмъ истината, за най пълното посвеще-ние на най-добрия му животъ.

(Слѣдва)

Достойни за запаметѣване истини.

Дѣто не се губи любовъ, не се намира животъ.

Неправдата по-скоро се радва на уда-ритѣ, що добива отъ онѣзи, които само говорятъ.

За всѣка реална скръбъ има стогина сѣнки.

Не е ставалъ всѣкога мжаръ този, който се е боялъ да го наричатъ безуменъ.

Нѣкои хора мислятъ, че иматъ миръ, когато сж само врѣмenni.

Никога не е трудно да се намѣри ар-гументъ за подкрѣпа на извѣстна наклон-ностъ.

Ще трѣба по-вече отъ единъ осмоча-совъ день за да станатъ божествени два-десетъ и четиретѣ часа.

Защо се боимъ отъ смъртъта?

Епикуръ е прѣдалъ на свѣта крайно едностранчивата и лъжлива философия, какво цѣлѣта на живота е да яде, да пие и да се весели човѣкъ. По всѣка вѣроятностъ грубитѣ елементи на тази философия сж били прибавени отъ по-сѣтнешнитѣ Епикурови послѣдователи. Самиятъ Епикуръ е билъ добъръ и любезенъ човѣкъ. Единъ отъ неговитѣ принципи билъ: „Вѣрвайте, че Богъ е нетлѣненъ и щастливъ.“ Той се старалъ да учи ученицитѣ си, какво смъртъта е нѣщо, за което не трѣба да се грижатъ. Смъртъта е, казвалъ той, само прѣставане на чувствуването. Ако можехме да прѣстанемъ да мислимъ за смъртъта като страшно нѣщо, то не щѣше да има причина да се плашимъ прѣзъ живота си. Неговѣтъ аргументъ билъ много искусно стѣкменъ. Безумие е, казвалъ той, да се мълвимъ и да скърбимъ за смъртъта, не защото въ само себе си смъртъта не е дѣйствителна и страшна, но за туй, че е глупаво да скърбимъ за нѣщо, което е въ бждаще. Нѣма смъртъ, догдѣто не дойде смъртъта, и когато дойде смъртъта, нѣма нищо друго освѣнъ смъртъ. Ако не се мълвимъ за смъртъта, догдѣто не дойде тя, то тогазъ, разбира се, нѣма да се мълвимъ за смъртъта. Това е билъ цѣрътъ на Епикуровата философия. До като сжествуваме, смъртъта отсѣтствува, когато дойде смъртъта, тогазъ не сжествуваме. И тѣй до като сме живи, нѣма защо да се грижимъ за смъртъта, а още по-малко, когато умремъ.

Хората бѣгатъ отъ смъртъта, догдѣто се толкова сплашатъ, че търсятъ смъртъта като покой отъ страха за смъртъта. Храната и удоволствието, споредъ Епикура, не трѣба да се цѣнятъ по количество, но по качество. До като сме живи, добръ трѣба да живѣемъ. Тѣлесното здравие тихото душевно разположение сж двата принципа на живота. Съ нѣколко разсжждения, страхъ и скърбъ трѣба да

се прѣмахватъ, тогазъ ще прѣстане бурята въ душата. Когато скърбимъ, това показва, че ни е потрѣбно удоволствие. Когато скърбимъ, отсѣтствува удоволствието; когато имаме удоволствие, не можемъ да скърбимъ. За туй, удоволствието е началото и края на живота. Удоволствието, по самото си естество, е добро. Епикуръ не е билъ глупецъ. Той е цѣнилъ удоволствието; въ сжщото врѣме, обаче, той признавалъ, че и дори въ болежа има добро, и че удоволствието често бива измамливо. Той подържалъ, че онѣзи хора можели най-много да се наслаждаватъ съ лукса, които можали да минатъ безъ него. Да се приучи човѣкъ на прости и не иждивителни навици е много полезно за здравieto и спомага за прѣкарване добъръ животъ. Епикуръ отричалъ, че удоволствията на лакомия и на развратния били истински удоволствия. Трезвено съзерцание е истинската радостъ на живота. Той не е вѣрвалъ въ страстѣта, но въ строгитѣ показания на разума. Той поддържалъ, че всичкитѣ добродѣтели произхождали отъ благоразумието. Това не е лошо пипане, когато сипомнимъ, че Епикуръ е процвѣтѣлъ 340 години прѣди Христа.

Епикуръ и всичкитѣ стоици и всички религиозни учители сж се старали да малоуважаватъ смъртъта. За тѣхъ смъртъта е била едното върховно прѣпятствие на човѣшкото щастие. Тя е стояла страшна и грозна на пжтя на всички хора. Като проста логическа теория Епикуровата може би че е най-добрата отъ измисленитѣ до сега теории, ала смъртъта не може да се прѣмахне по единъ просто умственъ процесъ. Болестѣта не може по този начинъ да се унищожи. Смъртъта е тържественъ всемиренъ фактъ. Не отъ смъртъта, то естѣ, точната опитностъ на умирането, се страхуваме ние, но по-скоро явяването ни прѣдъ Бога слѣдъ смъртъта е, що ни кара да се спираме. Ако да бѣше истина Епикуровото прѣдложение, че когато умрѣмъ, прѣставаме да сжще-

ствуваме, то философията му щѣше да бжде права. Опитността на смъртта, както се прилага въ момента когато умираме, не е страшна, не е ужасителна. Страшното схващане на бждация животъ е що дава на смъртта такова значение. Съвѣстътъ прави всинца ни страховливи. Съвѣстътъ изглежда да знае нѣщо отвѣдъ гроба. Само едно нѣщо има, що изцѣрява страха отъ смъртта — вѣрата възкрѣсналия и възнесѣлия че Христосъ. Грубата идиферентностъ къмъ задгробния животъ е позивъ къмъ подкрѣпата на бруталното и животното естество въ човѣшкия животъ. Колкото по-ясно схващанемъ дѣйствителността на задгробния животъ, толкозь повече чувствуваме нуждата отъ Христовото ходатайство. Епикурейската и стоическата философии се позоваватъ на бруталната база на човѣшкия животъ. Това е истина и за сегашния материалистиченъ *агностицизмъ*.

Фактътъ че сме безсмъртни, ни помага да разбираме, че има нѣщо подиръ смъртта. Човѣкъ може да казва, че не се страхува отъ смъртта, ала злѣ прѣпорѣчва висшето си естество онзи, който заявява, че не се страхува отъ това, що лежи отвѣдъ гроба. Мъртва отистина е душата, която до една мѣра не чувствува широката сѣнка на вѣчната дѣйствителностъ, колкото непълно и да се схваща отъ човѣшката мисль тази дѣйствителностъ. Откровението на Исуса Христа прѣвръща свѣтскитѣ философии. То събужда душата и ѝ помага да схване факта за бждация животъ и ни поражва съ нуждата отъ божествена подготовка за бждация свѣтъ. Широкиятъ пжтъ води на долу къмъ скотското начало на човѣка. Христосъ е пжтътъ, истината и животътъ. Благодарение Христу, който ни дава побѣдата.

БОЖИЕТО ДѢЛО

ВЪ РАЗНИ СТРАНИ.

Женското Чуждестранно Мисионерско Дружество.

Когато се най-първо почнало Женското Мисионерско Дружество на Методистката Епископална църква въ Америка, Д-ръ Бжтлеръ казалъ: „Отъ все сърце благодаря Богу, за организацията на това дружество.“ И дѣйствително, имайки прѣдъ видъ великото дѣло, що Ж. Ч. М. Дружество е извършило до сега, виждаме, че се изпълняватъ пророческитѣ думи на Епископъ Тобърнъ: „Женското Чуждестранно Мисионерско Дружество не е било организирано ни единъ день по-рано отколкото е било по-трѣбно. Има велика работа да се върши между женитѣ въ Индия, що само жени могатъ да вършатъ.“

Първата група отъ осемъ героични жени, които най-напрѣдъ се събрали зъ Бостонъ, на 23 мартъ, 1869 г. сега е станала воинство, което брои 156,111 души. Младитѣ жени членки възлизатъ на 38,322, а 25,770-тъ тѣй нарѣчени Царски Херолди вѣрватъ, че „работата на Царя е спѣшна,“ и 14,171 млади Свѣтлоносници повтарятъ:

«Every little mite
Every little measure,
Helps to spread the light
Helps to swell the treasure.»

— „Всѣка лепта и всѣка мѣрка помага за разпространението на видѣлната и за увеличение на съкровищницата.“

Цѣльтъ на Ж. Ч. М. Дружество, чието мото е: „Спасени за служение“ е да „заин-

интересуватъ жени християнки въ евангелизирането на женитѣ въ нашитѣ чуждестранни мисийски полета и да събира фондъ за тази работа.“ Членкитѣ даватъ по „десетъ стотинки на седмица и една момитва.“

Влиянието отъ такова служение се изявява въ духовно подигане. Г-жа А. Ф. Памтъръ казва: „за да бжде дѣйствително цѣнно, самообразованието трѣба да има за цѣль да принася висша полза. И за това чуждестраннитѣ мисии упражняватъ облагородително дѣйствие върху характера на младитѣ. Тѣ прѣнасятъ мисълта и любовта до най-далечнитѣ прѣдѣли. За туй, момичета съ всичкото си придобиване; добийте ентузиазъмъ за този клонъ на християнска работа.“ По този начинъ всѣка жена се нуждае отъ даденото благословение толкозъ, колкото и дружеството се нуждае отъ членката.

Официалниятъ органъ на това дружество е „Мисионерската Приятелка на Жената“, който се самоиздържа. Числото на сегашнитѣ абонати възлиза на 23,253. „Мисионерски Приятелъ на Дѣцата“—има 33,610 абонати. Освѣнъ това въ Индия се издава вѣстникъ за зенанитѣ (женскитѣ хареми) на петъ езика, сжщо и японски вѣстникъ „Токива“ съ 11,400 абонати.

Въ 1866 год. се напечатахъ първиятъ листъ: „Седемъ причини, защо трѣба да принадлежа на Ж. Ч. М. Дружество.“ Днесъ има повече отъ 500 листове отъ този родъ.

Дружеството разполага съ най-пълни помагала и най-систематично уреденъ планъ за дѣтска работа. Методиститѣ се много интересуватъ въ книжката за изучаване на мисиитѣ. Книжката за идущата година: „Близкиятъ и Далечниятъ Изтокъ“ е извънредно привлѣкателна.

Сборътъ на полученитѣ отъ Дружеството суми отъ 1869 до 1907 год. е 46,220,935 лева. Доходитѣ се събиратъ отъ чл. вноски, благодарителни приношения, кутии за събиранъ волни помощи, завѣщания и специални подаръци. Цѣ-

ната на притежавани имущества възлиза на 6,794,660 лева.

Законодателната властъ на Дружеството се изпълнява отъ Генералния Изпълнителенъ Комитетъ, който се събира всѣки м. октомври по редъ въ разнитѣ клонове. Служителкитѣ и членкитѣ на този комитетъ, прѣдсѣдателката, секретарката, касиерката, секретаркитѣ на германската и скандинавската работа, ведно съ секретарката кореспондентка и двѣтѣ делегатки отъ всѣки отъ единадесетѣтѣ клонове, служатъ безплатно. Тази година комитетътъ ще държи събранието си въ гр. Синсинати, на 16/29 октомври.

Планътъ на организиране съ клонове е много сгоденъ. Въ щатитѣ се образуватъ единадесетѣтѣ координирани клонове, които слѣдватъ по линиитѣ на конференциитѣ и черковнитѣ окржзи. Генерално писалище съ способна секретарка се поддържа въ 50 Fifth Avenue, New York. Прѣвъзходно мисионерско училище за дѣвици се поддържа въ гр. Херкамеръ Нью-Йоркски щатъ. Миналата година студенткитѣ прѣдставлявали седемъ народности.

Дружеството е почнало първата си работа въ Индия, ала сега работи и въ Малайзия, Филипинскитѣ Острови, Китай, Япония, Корея, Мексико, Южна Америка, Италия, България, Африка, Швейцария, Норвегия и Сѣверна Германия.

Дружеството поддържа 545 мисионерки съ 300 помощници, 825 библейски жени; 22 докторки, 20 болници и много аптеки, 2 колегии съ 350 ученички, 9 сиропиталища съ 700 ученици, 27 класни училища съ 550 ученички и повече отъ 550 първоначални училища. Прѣсмѣтва се, че повече отъ 35,000 момичета сж били досегнати отъ класнитѣ училища миналата година.

На Ж. Ч. М. Дружество се паднала честта да изпрати първата лѣкарка на нехристиянски жени въ 1869 г.; сжщо и първата лѣкарка въ Китай, Корея и Филипинскитѣ Острови. Това Дружество

отворило първата болница за жени въ цѣла Азия, въ Китай и въ Корея. Най-послѣ, това Дружество основало първата християнска Дѣвическа Колегия и първото Дѣвическо Индустриално Училище въ Азия; първата Протестантска Дѣвическа Колегия въ Италия; първото християнско периодическо списание за жени въ Япония; първото училище за мило-сърдни сестри въ Корея и първата дѣвическа колегия въ Мексико.

Струвало ли си е всичко това трудътъ? Въ Вселенската Мисионерска Конференция, държана въ Нью-Йоркъ въ 1900 год. Госпожица Лилеваши Сингъ отъ Индия, възпитана повечето отъ Госпожица Тобърнъ, държала рѣчь върху „Резултатитѣ отъ Висшето Образование“, отъ което самата тя е примѣръ. Когато свършила рѣчта си, бившиятъ прѣдсѣдателъ Харисонъ казалъ: „Ако бѣхъ далъ единъ милионъ долара (5 мил. лева) за чуждестраннитѣ мисии, азъ бихъ счелъ тази сума мѣдро пласирана ако тя би довела обръщанието само на тази жена.“

Всѣка честъ на благороднитѣ себепожъртователни пионерки! При все това много остава още да се върши. Всѣка жена въ Методистската църква трѣба да земе участие въ това „най-велико дѣло на вѣковетѣ“. Днесъ само осмата частъ отъ женитѣ е заинтересувана, всеувеличаващитѣ се членки, ако даваха, както сж давали до сега, то би могли да се събератъ годишно около 30,000,000 лева. Нѣма ли да помогне всѣка жена да се занесе чистото бѣло знаме на Царя Емануила и да се постави тамъ горѣ по далечнитѣ прѣдѣли?“

Лулу Хикокъ.

„Жената, която се бои отъ Господа тя ще бѣде похвалена, Дайте ѝ отъ плода на ржцѣтъ ѝ; и дѣлата ѝ нека я хвалятъ въ портитѣ:

Панангликанскиятъ Конгресъ.

На държаниятъ напоследѣтъкъ панангликански конгресъ въ Лондонъ присѣствуваха архиепископи, епископи и други прѣдставители отъ всичкитѣ църкви по свѣта, които иматъ общение съ Англиканската църква. Този конгресъ билъ импозантенъ и сполучливъ въ всѣко отношение; въ него владѣялъ голѣмъ ентузиазмъ и мнозина вѣрватъ, какво дѣлата на този конгресъ ще упражнятъ трайно влияние за добро. Числото на всички присѣстващи на този конгресъ възлизало на 9000 души, между които повече отъ 250 епископи; и жени зели активно участие въ него. Конгресътъ билъ раздѣленъ на седемъ секции, посветени на толкова групи въпроси относно слѣднитѣ прѣдмети: „Църквата и Човѣшкото Общество“, „Християнската Истина и други Интелектуални Сили“, „Свещенослужителството“, „Мисиитѣ въ Нехристиянски Страни“, „Англиканското Вѣроизповѣданіе“, „Мисии въ Християн. Страни“, „Дългътъ на Църквата къмъ Дѣцата“.

Конгресътъ билъ отворенъ съ служба въ Уестминстерското Абатство. Отъ специалнитѣ реферати четени въ разнитѣ секции, по-главнитѣ били върху християнския бракъ, християнско съобщение и религия и наука. Бившиятъ първъ министръ Балфуръ говорилъ въ едно отъ публичнитѣ събрания върху „Християнството и Модерната Мисль“. Г-нъ Балфуръ е наученъ мжжъ, който щателно е изучвалъ относящи се до този прѣдметъ въпроси. Привѣтствена вѣстъ се получила отъ Баптистския Сюзъ въ Великобритания и Ирландия. Конгресътъ се сключилъ съ благодарствена служба въ катедралната църква „Св. Павелъ“ прѣдъ едно слушателство, което изпълнило грамадното здание както и околнитѣ улици. Службата била отбѣлѣзана отъ импозантна процесия на епископи и отъ една рѣчь отъ Кантербурския архиепископъ, слѣдъ което били положени подаянията

отъ *диоцезиитъ* за благодарствения фондъ отъ 25,000,000 лева. Конгресътъ билъ много голѣмъ за да може да се схване изведнѣжъ пълната му значителностъ. Два урока извлечени отъ конгреса — единиятъ отъ единъ епископаленъ, а другиятъ отъ единъ евангелски христианинъ (дисидентъ) могатъ да бждатъ отбѣлѣзани като важни по отношение къмъ животрепещущитѣ англикански черковни въпроси. Д-ръ А. Б. Кингсолвингъ, отъ Протестантската Епископална Църква изтъкналъ важната истина „какво дори и *англиканизмътъ* въ най-широкия си смисълъ не е Светата Съборна Църква по свѣта, но само частъ отъ нея! И старитѣ въроизповѣдания отъ сходно черковно управление и новитѣ съ по-сходенъ духъ сж били постоянно въ всичкитѣ имъ мисли, молитви и аспирации. Лондонското религиозно списание „Христиански Свѣтъ“ извлича аргументъ въ полза на свободата на Англиканската Църква отъ факта, че *диоцезиитъ* въ всичкитѣ колонии въ Съединенитѣ Щати *in praeibus infidelium* сж били прѣдставлявани — всички диоцезии, които сжществуватъ и процвѣтватъ безъ държавна помощ и покровителство, и, разбира се, свободни и отъ държавенъ контролъ. Значително е било земеното отъ американскитѣ черковници участие въ конгреса.

Ауденцията на Епископа Бжртъ при Кралъ Фридриха Дански.

Прѣзъ празнуване петдесегодишната на Методизма въ Дания, което отпразднуване станало на годишната конференция въ църквата „Св. Марко“ въ Копенхагенъ, отъ юли 22—27 (н. с.), привѣтствена вѣстъ била изпратена до Н. В. Кралъ Фридрихъ VIII, който слѣдъ два часа изпратилъ благосклоненъ отговоръ, и поканилъ Епископа Бжртъ на посѣщение въ кралския палатъ. По този начинъ като честитъ вѣнецъ на реди-

цата добрѣ уредени и много добрѣ посѣщавани събрания, и като събитие отъ немалко значение за бждащото на нашето дѣло въ оная страна, която е дала на свѣта Торвалдсена, Хансъ Андерсена и Я. А. Рийса, станало и щастливото свидѣние между нашия възлюбенъ Епископъ въ Европа и Данския Кралъ.

Опрѣдѣлениятъ за това посѣщение день билъ понеделникъ, юли 27 (н. с.), часа на 10 пр. пладнѣ. Придруженъ отъ Благогов. Антонъ Бастъ, пастиръ на църквата „Св. Марко“, Епископътъ пристигналъ въ палата 10 минути прѣди опрѣдѣленото врѣме, и билъ въведенъ въ една стая, дѣто намѣрилъ нѣколко отлични мжже, които чакали да се видятъ съ Краля; между тѣхъ билъ прѣстонослѣдникътъ и членовтѣ на лейбгвардията на Краля. Послѣднитѣ токощо отпразднували 250-й юбилей на своята организация. Епископътъ билъ прѣдставенъ на прѣстонослѣдника, и до като се разговарялъ съ него, извѣстено било, че Кралътъ ще приеме Епископа, слѣдъ като се разговори съ сина си. Ауденцията между бащата и сина траяла само една минута. На Епископа се дало прѣдимство надъ всички други.

Кралъ Фридрихъ носѣлъ военна униформа. Той направилъ впечатление на Епископа, като красивъ съ царско достоинство мжжъ, съ интеллигентно весело око и съ най-приятни маниери и говоръ. Кралътъ, който е получилъ степенъта Докторъ по Правото отъ Оксфордския Университетъ, говори прѣкрасно английски. При влизането на Епископъ Бжртъ Кралътъ пристѣпилъ при него и по най-демократиченъ начинъ му стисналъ ржката и му честитилъ юбилея на Методизма въ Дания. Епископътъ му благодарилъ и му напомнилъ че и Епископъ Уолденъ билъ приетъ отъ баща му кралъ Християнъ IX. Кралътъ разпиталъ за конференцията и за Недѣлнитѣ служби. Въ кратцѣ Епископътъ му изложилъ работата, що върши нашата църква не само въ

Дания, но и въ други страни. Кралътъ изказалъ своето задоволство и казалъ:

„Лично моля Бога да почиватъ най-богатитѣ благословения не само върху методиститѣ въ Дания, но и по всички части на свѣта.“

Като изказалъ своята благодарностъ за религиозната свобода, на която сега се радва нашата църква въ Дания, Епископътъ се осмѣлилъ да направи една просба: „Позволете, Ваше Величество, да попрося една добрина. Разбирамъ, че нашата църква не е свободна да продава наши религиозни книги, нито дори Библии въ Дания.“

Кралътъ изказалъ своето удивление, за дѣто тази привилегия не е била дадена на методиститѣ, както и на други, и прибавилъ: „Ще сторя всичко що мога за да прѣмахна това запрѣщение.“

Епископътъ му сърдечно благодарилъ и като му далъ кратъкъ отчетъ за работата си и за пътуванията си изъ Европа, казалъ, че понеже мнозина чакали да се видятъ съ него, той съ негово позволение ще се оттегли. Кралъ Фридрихъ казалъ:

„Надѣвамъ се, че когато дойдете пакъ въ Копенхагенъ, ще се видите съ мене.“

Като стисналъ ръката на краля по истински методистки начинъ, Епископъ Бжртъ далъ на царския си братъ това благословение:

„Царътъ на царетѣ богато да Ви благослови и да Ви даде благодать и мждрость за великитѣ Ви и пълни съ отговорностъ длъжности.“

Нека се надѣмъ, че ще дойде скоро деньтъ, когато нашитѣ методистки Епископи ще иматъ свободенъ достъпъ въ всѣки царски палатъ на свѣта и ще бждатъ тъй сърдечно приети, както е билъ приетъ Епископъ Бжртъ отъ великодушния християнски владѣтель на Дания.

Г. А. Саймондсъ.

Каръ Херле.

Нашата първа Библейска Конференция въ Швеция.

Една отъ слабитѣ точки въ сегашния църковенъ животъ е ужасното невѣжество на Библията междумладотопоколение църковни членове, което невѣжество е толкова пожалко, че това невѣжество е главно резултатъ отъ индиферентностъ. Прѣди нѣколко врѣме четохъ за извѣстно Младежско Християнско Дружество, което изпратило на сто и петдесетъ прѣставителни мъже християни, слѣднитѣ въпроси: „Четете ли систематично Библията?“ „Колко врѣме посвещавате на това?“ „Слѣдвате ли нѣкакъвъ курсъ по изучаване на Библията?“ Само двадесетъ и петъ отъ тѣхъ отговорили, и ни единъ не слѣдвалъ систематически курсъ по изучаване на Библията. Въ една отъ нашитѣ църкви, въ врѣме на едно Библейско четене, веднѣжъ азъ помолихъ присѣтствующитѣ да станатъ прави и на редъ да кажатъ имената на книгитѣ на Библията. Какво смущение стана веднага по чиноветѣ! Какви погледи едни къмъ други за съчувствие и помощъ!

Тазъ година Богъ милостиво ми даде случай да почна първата Лѣтна Библейска Конференция между методиститѣ въ Швеция. Трена съ много хубавъ градъ съ три хиляди жители, разположенъ на централна мѣстностъ, съ добри желѣзопътни улеснения. Ние имаме добра, *агресивна*, и слѣдователно растяща църква съ увеличение отъ 36 църковни членове тазъ година, сжщо и хубаво църковно здание, което побира триста души. Колкото за себе си, приятно ми е да кажа за слава на Господа Исуса, че Богъ ми е далъ вѣра, какво когато словото Му се вѣрно проповѣдва съ силата на Светия Духъ, то интересува людетѣ и привлича вниманието имъ повече отъ всѣко друго нѣщо.

Двайсетъ души, всички заети съ работа въ Господнето лозе, отъ разни и далечни църкви, приеха поканата, дадена чрѣзъ страницитѣ на нашето седмично списание, да прѣкаратъ седмицата отъ 26 юни до 3 юли (н. с.) включително въ гр. Трена съ въ изучаване на Свещеното Писание.

Първият половин час в началото на всеки ден се посвещаваше на хваление и молитва. След туй ние изучавахме Библията цъли четири часа наред, всички седнали около двъ голъми трапези съ Библии, свещени пѣсни и бѣлѣжници прѣдъ насъ. Въ дванайсетъ урока — първият отъ които бѣше озаглавенъ „Битие: книгата на началата“ и дванадесетиятъ „християнскитѣ църкви — ние разгледахме като съ птичи полетъ великитѣ исторически периоди за да схванемъ отношението на частъ къмъ частъ и на система къмъ система. Диаграми и харти се даваха на черната дъска за още по-добро обяснение. Вечеръ се държахъ сказки върху слѣднитѣ теми: „кратъкъ погледъ върху божествената библиотека“, „методъ и духъ на изучаване Библията“, „посланието къ Римляномъ и изложениятъ въ него планъ на спасение“, „пророкъ Амось и неговата вѣсть за наше врѣме“ и „физическото третиране на духовния животъ“.

Петкъ бѣше великиятъ и послѣдниятъ денъ на конференцията. Ние зехме за изучаване и размишление въ продължение на шестъ часа, Павловото послание къ Филипяномъ за да извлечемъ нѣкои отъ уроцитѣ му по вѣра, светостъ и служение и свършихме съ посветително събрание прѣдъ олтаря. Това бѣше свето врѣме наистина, когато прѣдставихме себе си на Бога живи и свети жертви, и удоветѣ си като раби на правдата за светостъ.

На Господния день Благ. А. Лефгрень, пастиръ на църквата „Емануилъ“ въ Карлскроне, който е гостоприемникъ на конференцията тази година, води службитѣ. Заранѣта той държѣ отъ първа глава на Иоана силна евангелска и евангелизаторска проповѣдь върху „Лично спасение и лична работа“, и вечерѣта държѣ сказка прѣдъ голъмо слушателство върху „Мисиитѣ въ Африка отъ древнитѣ до новитѣ врѣмена.“ Г-ца Линдбледъ, нашата мисионерка въ Западния Китай, зема участие въ събра- нието.

Слѣдобѣдитѣ религиозно се запазваха за развлечение. Разбира се, не оставаше мѣсто за конвенционалнитѣ понятия, които свързватъ религията съ дълго намусено лице. Ние играяхме на топка и кроке, кжпѣхме се въ рѣката Сомонъ, правихме излѣти пѣшкомъ и съ

лодка, качихме се по планинитѣ и се скитахме изъ лѣсоветѣ, въ честито съприкосновение съ небето, земята, лѣсоветѣ, птицитѣ, ручейтѣ и Книгата и другарувахме съ братия съ сродни вѣра, вкусове и желания.

Лѣтната ваканция играе важна роль въ живота на нашето градско население. Мнозина, уви, се отклоняватъ отъ правия пѣтъ прѣзъ лѣтнитѣ си разходки. Въ „The Christian“ Д-ръ Хербенъ казва: „Ще ходите ли негдѣ прѣзъ лѣтната ваканция? Добрѣ, не се раздѣляйте съ свѣстѣта си!“ Нѣма съмнѣние, че едно мѣсто, дѣто атмосферата е укрѣпителна за тѣлото, ума и духа, гдѣто заякватъ физическитѣ сили и се съживяватъ моралнитѣ и духовни аспирации, вмѣсто да се атрофиратъ, ще бѣде голъмо благословение за младия и благонадежденъ животъ на нашитѣ църкви.

Нашата цѣль е да направимъ града Транасъ любимо свърталище за онѣзи наши люде, които желаятъ весело и приятно да прѣкарватъ своята лѣтна ваканция. За това ще се молимъ и ще се трудимъ, насърчени отъ истината, че „Богъ дѣйствува за тогова, който Го чака“.

Църквата Св. Петръ въ Стокхолмъ.

Тази е най-силната методистка църква въ Европа. Тази година тя е била раздѣлена на двѣ, но още има около 800 черковни членове.

Прѣди три години Благогов. Карлъ Викъ билъ назначенъ пастиръ на тази църква. Прѣди това той билъ окръженъ надзирателъ единадесетъ години наредъ. Той почналъ работата си съ опрѣдѣленъ планъ да приведе изгубенитѣ при Христа, и че ще посвети себе си и всичката си енергия и всичкото си врѣме на тази работа, и драго ни е да кажемъ, че Богъ е благословилъ работата му. Прѣзъ послѣднитѣ три години той е видѣлъ повече отъ хиляда каещи се прѣдъ олтаря, търсещи прощение.

Братъ Викъ пише слѣдното за евангелизаторската си работа: „Имамъ причина да вѣрвамъ, че голъмо число отъ тѣзи изпитователи сж били отистина обърнати

къмъ Бога. Повече отъ четири стотинъ сж били приети като църковни членове, нѣколцина сж се присѣдинили съ други църкви, а други още продължаватъ да сж членове на държавната църква. На всѣка служба ние очакваме да се яви нѣкоя търсяще спасение душа, която да имаме привилегията да приведемъ при Исуса Христа. Прѣзъ м. януари тази година, ние държахме събрания всѣки день, и на всѣка служба ние видѣхме по нѣколцина, които търсеха спасение на душитѣ си.

По нѣкога съмъ виждалъ чудесни случаи. Една вечеръ азъ попитахъ единъ младежъ отъ присѣдстващитѣ, има ли Божия миръ. „Да“, каза той. Ала единъ старецъ до него веднага се обади и каза: „Азъ не съмъ такъвъ християнинъ какъто трѣба да съмъ“. „Азъ мислѣхъ че си“, му казахъ азъ. „Виждалъ съмъ те много пжти на нашитѣ служби“. „Да“, каза той, „азъ съмъ билъ членъ на друга църква и такъвъ съмъ билъ двайсетъ години, ала прѣзъ всичкитѣ тѣзи години азъ съмъ билъ лицемеръ. И ако е истина всичко, що вие прѣповѣдвате, то азъ съмъ изгубенъ“. Азъ му казахъ, че ако е билъ лицемеръ двайсетъ години, това не е причина да си остане и за напредъ такъвъ. „Ето пжтътъ къмъ олтаря, прѣдайте сърцето си на Бога този моментъ“, казахъ азъ. Той отиде при олтаря, и о какъ изповѣда той грѣховеѣ си и усърдно моли Бога да му прости всичко! Слѣдъ малко другъ младежъ коленичѣше на другата страна на олтаря и търсеше прощение и миръ. Когато се изправи старецътъ и почна да хвали Бога за Неговата благодѣ, той изгледа зачуденъ младежа, който бѣше най-възрастниятъ му синъ. Единиятъ не е знаелъ, че другиятъ е въ църква.

Тогазъ бащата колѣннич при сина си и го приведе при Христа. Това бѣше първото нѣщо, що той направи като прѣданъ Христовъ послѣдователъ.

Другъ младежъ, сродникъ на горнитѣ двама, сжщо потърси спасението на душата си сжщия день. Това бѣше чудесенъ моментъ.

Другъ пжтъ видѣхъ на олтаря малко около дванайсетъ години момиче, и прѣди да отиде у дома си, тя халѣше Бога за Негова миръ. На другия вечеръ видѣхъ сжщото момиче съ малкия ѣ десетъ годишенъ братъ, и тя каза: „Моля ви се да говорите на брата ми“. „Надѣвамъ се, казахъ и азъ, че ти знаешъ пжтя и ще можешъ да го водишъ“. „Да, знаа го“, каза тя, „ала той мисли, че е много младъ за да отиде на олтаря, когато има толкозъ стари хора“. „Не“, казахъ, и слѣдъ туй видѣхъ това щастливо момиче да води за ржка малкия си братъ на олтаря, и когато напуснаха олтаря, тѣ бѣха тѣй щастливи, както могатъ да бждатъ младежи въ този свѣтъ.

Само прѣди нѣколко дня, една диаконка говорила на единъ човѣкъ, който тичалъ къмъ рѣката за да тури край на нечестивия си животъ, който му станалъ тежъкъ товаръ.

Той билъ пияница и билъ изпжденъ отъ своето семейство. Той билъ падналъ толкозъ низко, колкото е възможно да падне човѣкъ.

Диаконката го съвѣтвала да напусне плана си да се самоубие.

Ала той не виждалъ другъ начинъ на избавление. Най-послѣ той се обѣщавалъ да отложи намѣрението си за другъ день и да посѣти службата въ нашата църква, което дѣйствително стори. Онаа вечеръ Богъ намѣри блудния синъ и прѣди да се склучи събранието, той хвалеше Бога за Неговата благодѣ и благодѣ.

Ахъ, какъ може Богъ да промѣни живота на човѣка! Сега той е щастливъ членъ на нашата църква.

Радвамъ се, че мога да кажа, какво нашата църква е дѣятелна въ привеждане изгубенитѣ при Христа.

Всѣки Недѣленъ вечеръ имамъ събрание слѣдъ редовната служба, и понѣкога на слѣдобѣдната Недѣлна служба, ние съ радостъ виждаме нѣколцина да търсятъ спасение.

3. ЕПВОРТСКИТЪ

ДРУЖИНИ.

Членове на Епвортскитъ Дружини — Напръдъ.

Сега е време да се зематъ мърки за спасителната работа, що иматъ да вършатъ Епвортскитъ Дружини не само прѣзъ зимата, но и прѣзъ цѣлата черковна година. Всичкитъ отдѣли трѣба да сж добръ организирани не за *показна*, но за дѣйствителна работа имаща за цѣль главно привежданието на юноши и дѣвици при Христа. Прѣвъзходната организация дѣйствително се оказва цѣлесобразна, когато се използва отъ напълно прѣдадени и посветени Богу членове на Епвортскитъ Дружини. Нека всички просятъ благодать, мъдрость и сила отъ Бога и трудътъ на Дружинитъ нѣма да бжде напраздно.

По-старитъ и успѣшни Дружини иматъ вече опитность, съ която могатъ да ободрятъ и насърчатъ по-младитъ Дружини. На секретаритъ на по-старитъ Дружини се прѣдстава случай да развиятъ по-голъма дѣятелность въ това отношение. Съ писмата си и съ внушенията си тѣ могатъ да съживятъ слабитъ.

Младитъ иматъ разни темпераменти, ала всички иматъ духовни нужди, които за жалость тѣ не чувствуватъ. За досѣгане младежи отъ всички класи на обществото, необходимо е членоветъ на Дружинитъ да бждатъ *благоразумни* въ старанията си — да се поставятъ на положението на младитъ, да изучаватъ мъжнотиитъ имъ, да имъ съчувствуватъ въ тѣзи имъ мъжнотии, да имъ помагатъ, да носатъ товара имъ и най-послѣ да ги привеждатъ при Христа.

Младитъ не култивиратъ волята си. На приличното култивиране на волята трѣба дружинитъ да обърнатъ по-сери-

озно внимание. Човѣшката воля е слаба поради грѣхътъ, който владѣе въ сърцата ни. Какъ да се укрѣпи волята, това е главниятъ въпросъ. Спасението засѣга цѣлия човѣкъ — ума, чувствата и волята му. Хора съ твърда воля сж рѣдки, а пѣкъ и онѣзи, които сравнително притѣжаватъ твърда воля, не могатъ сами успѣшно да се борятъ противъ грѣха. Ученитъ хора ни казватъ, че успѣха въ живота зависи отъ рѣшителната воля, и това е истина. „Пътътъ ще се намѣри отъ рѣшителната воля“, казва Мирабо. „Възпитанието на волята е цѣльта на нашето съществуване. За рѣшителнитъ и твърдитъ има време и случай“, казва Емерсонъ. Ала сѣ пакъ се подига въпросътъ; какъ да се възпитава волята? На този въпросъ е отговорилъ Господъ съ милостивата Си покана: *Дойдете при Мене* всички, които се трудите и сте обрѣменени и *Азъ ще ви успокоя*. Земете Моето иго на себе си и научете се отъ Мене, защото Азъ съмъ кротъкъ и смиренъ на сърце, и ще намѣрите спокойствие на душитъ си. Защото *Моето иго е благо и Моето бръме е леко*“.

Да, Господъ съ своята сила и благодать може да укрѣпи волята ни. Той може да укрѣпи волята на всички младежи, които прѣдаватъ себе си Нему, да могатъ да се противятъ на всички изкушения и да се упазятъ чисти и неопетнени отъ свѣта.

О, дръжте на високо знамето Христово! Тѣй прѣпоръчвайте Христа въ живота си, че да пожелаатъ и всички, между които работите, да пригърнатъ Господа за свой спаситель.

Вѣсти по работата на Европейскитѣ конференции.

Професоръ Д-ръ Драйръ, чиито рѣчи сж направили дълбоко впечатление на всѣкадѣ, дѣто е говорилъ въ разни страни на Европа, е прѣкаралъ нѣколко седмици съ нашитѣ църковни събрания въ Италия. На 20-й миналий септември (н. с.), великиятъ националенъ день на италианцитѣ въ Римъ, деньтъ, който възпоминава националната имъ независимостъ отъ папската властъ и отъ други сили, професоръ Драйръ говорилъ на голѣмо и ентусластично събрание въ Римъ. Кой би помислилъ, само прѣди петдесетъ години, че ще бжде възможно такова нѣщо въ вѣчния градъ?

— Епископъ Бжртъ отплувалъ съ съпругата си съ парахода „Kron far t. Cecilie“ на 1/14 м. м. за Ню Йоркъ. Епископътъ ще присѣтствува на Генералния Мисионерски Комитетъ, сжщо и на Епископското Събрание. Г-жа Бжртъ ще посѣти старата си майка. Епископъ и Г-жа Бжртъ се надѣватъ да се завърнатъ въ Цюрихъ въ началото на идущия м. декември (н. с.).

— *Antis Tission Institute*, нашата богословска семинария въ Германия и Швейцария, отпразднува петдесетгодишнината си въ недѣля, октомври 4-й, (н. с.). Епископъ Бжртъ държалъ юбилейната проповѣдь. Това било великъ день за семинарията. Прѣдложено е да се събере *юбилеенъ фондъ* който да възлиза до 50,000 марки (65,000 лева).

— Новата Болница и Домъ за Дяконки въ Франкфуртъ на Майнъ е почти свършена; той ще бжде импозантно здание и снабдено съ всички модерни удобства. Почти 400,000 марки сж били събрани за зданието.

— Двама нови мисионери сж били изпратени на архипелага Бизмаркъ: Прѣп. С. Мюлеръ отъ Хагенау и Прѣп. Е. Шмидъ отъ Дюселдорфъ, и двамата отъ германскитѣ конференции.

— Нашитѣ дански братя сж отпразднували своята петдесетгодишнина. Това значи петдесетгодишната на метод. работата и история въ Дания. Прѣп. С. Н. Гаарде е приготвилъ добръ написана и хубаво илюстрирана „История на Методизма въ Дания“. За споменъ на тази петдесетгодишнина съградена е била юбилейна църква въ Холбокъ; тя е била осветена на 13 септември (н. с.).

— На юбилейната конференция на нашитѣ дански братя присѣтствували нѣколцина посѣтители, между които четирма делегати отъ Германия. Нашитѣ конференции често възприематъ интернационаленъ характеръ. По този начинъ ние можемъ да покажемъ, що значи човѣшкото братство.

— Привѣствия били размѣнени между шведскитѣ конференции и Шведския кралъ, прѣзъ сесията на шведскитѣ конференции.

— Прѣп. Х. С. Хуйтби, мисионеръ на нашата църква въ Ангола три години, е работилъ за Британското и Чуждестранно Библийско Общество въ Лондонъ, съ особено споразумение съ нашия мисионерски Бордъ, и е прѣвелъ Новия Завѣтъ на езика *римбундъ*.

— Съпругата на прѣп. И. Х. Хилъ, мисионеръ въ Индия се поминала на 28 миналий августъ. Тя сподѣлила трудоветъ на мъжа си тридесетъ и седемъ години, и се е връщала въ Съед. Щати само четири пѣти прѣзъ този дълтъ периодъ.

Излезе отъ печатъ: ОГНЕНИЯТЪ ЕЗИКЪ или СИЛАТА НА ХРИСТИАНСТВОТО отъ

Д-ръ Уйлямъ Артъръ

Прѣвелъ отъ Английски Д-ръ С. Томовъ.

ЦѢНА: Подвързана 2 лева, неподвързана 1 50 лева.

Порѣчки да се пращатъ до Прѣп. П. Тодоровъ—Русе.

Редакторъ Отговорникъ Д-ръ Ст. Томовъ Печат. „Побѣда“—Русе.